

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Maerlant Blankenberge te
BLANKENBERGE**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 42085

Instelling GO! atheneum Maerlant Blankenberge

Directeur Jurgen BALBAERT

Adres Van Maerlantstraat 1 - 8370 BLANKENBERGE

Telefoon 050-43.25.20

Fax 050-43.25.28

E-mail ka.blankenberge@g-o.be

Website <http://www.maerlantatheneum.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Brugge - Oostkust

Adres Rijselstraat 3_B - 8200 SINT-MICHIELS

Scholengemeenschap SG Brugge-Oostkust

Adres Rijselstraat 3 - 8200 SINT-ANDRIES

CLB GO! CLB De Klaver

Adres Klaverstraat 49 - 8000 BRUGGE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-06-2016, 03-06-2016, 06-06-2016, 07-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 29-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Veerle VONDERLYNCK

Teamleden Sylvie DE KEUKELAERE, Heidi DE NIEL, Ludo POTTIER, Herman
ROS, Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Economie in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan 2006/001).....	10
3.1.1.3 Economie in aso derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen (leerplan 2006/042).	11
3.1.1.4 Engels in de A-stroom, in tso derde graad in de studierichting Boekhouden-informatica en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-Moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen 2010/001, 2014/019, 2014/014 en 2006/043)	13
3.1.1.5 Engels in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen (leerplan 2012/024)	15
3.1.1.6 Gezinstechnieken, huishoudkunde en voeding in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2010/029).....	17
3.1.1.7 Huishoudkunde in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2006/032).....	19
3.1.1.8 Lichamelijke opvoeding in de A-stroom, in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen, Latijn, Wetenschappen en in tso tweede graad in de studierichtingen Handel-talen, Sociale en technische wetenschappen (leerplannen 2015/001 en 2015/00)	21
3.1.1.9 Lichamelijke opvoeding in aso derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplannen 2015/027 en 2006/052)	24
3.1.1.10 Project algemene vakken (PAV) in bso derde graad in de studierichtingen Mechanisch onderhoud, Pijpfitten-lassen-monteren, Thuis- en bejaardenzorg/zorgkunde en Verzorging (leerplannen 2014/035 en 2014/044)	26
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	30
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	31
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	32
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	33
4.1 Leerbegeleiding.....	33
4.2 Evaluatiepraktijk	35
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	39
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	42
6.1 Wat doet de school goed?	42
6.2 Wat kan de school verbeteren?	42
6.3 Wat moet de school verbeteren?	43
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	44
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	44

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het GO! atheneum Maerlant Blankenberge is gelegen op een campus samen met de basisschool en de middenschool. Er is een vestigingsplaats in De Haan. Het atheneum ligt in een groene zone grenzend aan het centrum van de gemeente.

De school onderschrijft het pedagogisch project van het GO!. Zin voor verantwoordelijkheid, orde, discipline en een open democratie zijn de kernwoorden van het eigen pedagogisch project. De school biedt een breed gamma aan studierichtingen aan in alle onderwijsvormen en graden. Het aanbod in De Haan is een eerste graad A-stroom met de unieke basisoptie Zeesporten. Het aanbod in de tweede en derde graad situeert zich binnen de drie pijlers; wetenschappen, sport en ondernemen. Leerlingen van zowel aso, bso en tso leren in dezelfde omgeving en participeren aan het ruime aanbod van onderwijsvorm overstijgende schoolprojecten.

Zij rekruteert vooral leerlingen uit de buurt. Een aanzienlijk deel van de leerlingen stroomt, na een grondige studieoriëntering in de eerste graad, vlot door in de eigen school. De samenwerking met de basisschool is intens en gericht op rekrutering maar evenzeer op het faciliteren van de doorstroom. De campusschool en de vestigingsplaats De Haan beschikken over een kwaliteitsvolle uitrusting en leraren beschikken over voldoende ICT-middelen ter ondersteuning van het leerproces.

Het erkenningsonderzoek kwam tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. De leerplanrealisatie is een voorbeeld van goede praktijk voor economie in aso de derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen en voor de onderzoekscompetentie in aso derde graad in de studierichting Sportwetenschappen. De leerplanrealisatie voldoet voor Engels en lichamelijke opvoeding in de A-stroom. Dat is ook het geval voor lichamelijke opvoeding in aso en tso tweede graad, voor Engels in aso en tso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Boekhouden-informatica en voor gezinstechieken, huishoudkunde en voeding in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding. De leerplanrealisatie economie in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen voldoet niet. De leerlingen realiseren de vaardigheidsgerichte doelstellingen onvoldoende. Het niet afstemmen van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen leidt tot een voldoet niet voor het vak Engels in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen en voor huishoudkunde in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen. Ook project algemene vakken in bso derde graad in de studierichtingen Mechanisch onderhoud, Pijpfitten en lassen, Thuis- en bejaardenzorg en Verzorging beantwoordt niet aan het vereiste beheersingsniveau.

De onderwijsinstelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school spoort de tekorten systematisch op en zoekt oplossingen om daaraan tegemoet te komen. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

De school levert verder voldoende inspanningen om de vakoverschrijdende eindtermen kwaliteitsvol na te streven bij haar leerlingen. Binnen de contexten 'Sociorelationele ontwikkeling' en 'Socio-economische samenleving' streeft de school via de vakken en specifieke projecten de meerderheid van de eindtermen na met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen. Het erkenningsonderzoek toont verder aan dat de school de onderwijsregelgeving respecteert.

De school ondersteunt de evaluatiepraktijk organisatorisch en met gefundeerde richtlijnen in kwaliteitsvolle beleidsdocumenten. Ze vertrouwt voor de didactische invulling vooral op de professionaliteit van de leraren. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat niet alle vakgroepen even efficiënt de gekregen verantwoordelijkheid opnemen en er verschillen zitten in de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.

Het schoolteam heeft een heldere visie op leerbegeleiding. Het leerlingvolgsysteem vormt een sterk instrument ter ondersteuning van de leerzorg. De structurele verdere uitbouw en implementatie van een sterk zorgcontinuüm vormen een uitdaging voor de school. De school wil vanaf volgend schooljaar sterk hierop inzetten met een eengemaakte cel leerlingenbegeleiding. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat op klasniveau de preventieve ondersteuning van leerlingen in hun leer- en ontwikkelingsproces verschillend is naargelang van de vakgroep of de vakleraar.

De schoolleiding heeft een duidelijk beeld waar ze met de school naartoe wil. Ze ontwikkelt een gedragen visie aan de hand van talrijke beleidsdocumenten. Openheid voor externe evaluaties en een intensieve samenwerking binnen de scholengemeenschap versterken het beleidsvoerend vermogen. Het directieteam stuurt de schoolwerking aan met aandacht voor de inrichting van de schoolcampus. De school verzamelt en analyseert gegevens met het oog op verbeteringsprocessen maar zet deze data nog niet systematisch in binnen een cyclische kwaliteitsbewaking. Inspanningen om de werking van de vakgroepen te optimaliseren resulteerden nog onvoldoende in het opvolgen van de onderwijskundige processen en het doelgericht aansturen van de kwaliteitszorg in de vakgroepen en bij individuele leraren. Het recent opgestarte vakgebonden overleg tussen de middenschool en het atheneum biedt hier nog groeikansen.

Gelet op de lacunes in de leerplanrealisatie van enkele vakken besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate werden weggewerkt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Engels, lichamelijke opvoeding	
Graad 1 Latijn	Engels, lichamelijke opvoeding	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Engels, lichamelijke opvoeding	economie
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	lichamelijke opvoeding	
Graad 2 ASO Latijn	lichamelijke opvoeding	
Graad 2 ASO Wetenschappen	lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		gezinstechnieken, huishoudkunde, voeding
Graad 2 TSO Handel-talen	Engels, lichamelijke opvoeding	
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	lichamelijke opvoeding	huishoudkunde
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen		economie
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels	Engels
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels	Engels
Graad 3 ASO Sportwetenschappen	lichamelijke opvoeding	sport
Graad 3 BSO Mechanisch onderhoud		project algemene vakken
Graad 3 BSO Pijpfitten-lassen-monteren		project algemene vakken
Graad 3 BSO Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige		project algemene vakken
Graad 3 BSO Verzorging		project algemene vakken
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica	Engels	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen in voldoende mate met een eigen planning bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en de planning van de middenschool en het atheneum staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de VOET.
Doelgerichtheid	

De VOET-werking kadert binnen de visies van beide scholen. Ze beogen een brede vorming voor elke leerling.

Binnen de scholengroep zijn er afspraken over het nastreven van de VOET per graad. Deze minimale verdeling vormt de startbasis voor de planning van de VOET. De middenschool en het atheneum nemen bijkomende VOET in de eigen planning op. Ze leggen daarnaast schooleigen accenten. De toenemende samenwerking tussen beide scholen versterkt de VOET-werking. De scholen zetten binnen de samenwerking enerzijds in op een specifieke VOET-benadering per onderwijsvorm, graad en studierichting maar maken anderzijds de doelbewuste keuze voor de integratie van graden en onderwijsvormen in een toenemend aantal projecten.

De scholen beschikken elk over een betrouwbaar overzicht over het bereik van de VOET bij alle leerlingengroepen. Beide scholen registreren de VOET binnen de vakken van de basisvorming/algemene vorming en het optioneel gedeelte/de specifieke vorming en in de talrijke schoolactiviteiten. De bijdrage vanuit de leerbegeleiding brachten ze nog niet in kaart, hoewel ook daar inhoudelijke raakpunten zijn.

Ondersteuning	De organisatiestructuur staat in beide scholen garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de VOET. De respectievelijke VOET-kerngroepen handelen vanuit een duidelijke taakomschrijving.
----------------------	---

In de middenschool houdt de VOET-kerngroep toezicht op de visie, de organisatie, de uitvoering, de communicatie en de evaluatie van de VOET-werking. Deze VOET-kerngroep maakte recent, onder impuls van de directeur, een kwaliteitsvolle doorstart.

In het atheneum ondersteunt de VOET-kerngroep de werking. Ze coördineert, verzorgt de communicatie en rapporteert aan de directeur. Ze overlegt voor de planning en de uitvoering vooral met de vakgroepvoorzitters. De werkgroep IKZ ondersteunt de VOET-kerngroep voor de evaluatie en de bijsturing van de VOET-werking.

De terugkoppeling naar het volledige schoolteam omtrent de VOET-werking, de evaluatie en de bijsturing gebeurt in het atheneum jaarlijks op de personeelsvergadering en in de middenschool frequent tijdens de teamvergaderingen.

De duidelijke richtlijnen, ondersteunende documenten, het elektronisch registratiesysteem, een nauwe opvolging en de alertheid voor planlast, bevorderen het draagvlak bij de lerarenteams van beide scholen.

De vaste VOET-projecten nemen de scholen op in de jaarkalender. De communicatie met de ouders voeren beide scholen consequent, doelgericht en uitvoerig via onder meer brieven, de schoolwebsite en de gezamenlijke schoolkrant. Ze besteden ook aandacht aan de communicatie over de VOET ten aanzien van de leerlingen.

Doeltreffendheid De evaluatie van de VOET-werking is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies. De scholen volgen de spreiding en het bereik van de VOET nauwgezet op. Het atheneum bewaakt bijkomend de verzekering van het aanbod van de VOET gedurende de schoolloopbanen van alle leerlingen.

De scholen werken vooral de vastgestelde hiaten stelselmatig weg, maar hebben ook voldoende aandacht voor het kwaliteitsvol nastreven van de VOET. Ze monitoren de kwaliteit van de projecten en activiteiten op basis van zowel formele als informele feedback van leraren en leerlingen.

De bijstellingen op basis van de evaluatie zijn doelgericht. De scholen sturen jaarlijks de VOET-werking bij door projecten aan te passen of toe te voegen. Ze schrappen niet-kwaliteitsvolle of overbodige initiatieven. Op basis van het huidige overzicht van de VOET in de lessen, gebeuren er ook daar doelgerichte bijstellingen.

Ontwikkeling Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven. De scholen deden een beroep op de pedagogische begeleiding bij de opstart van de huidige VOET-werking. De teamleden volgen diverse nascholingen. Deze hebben vooral betrekking op de algemene aanpak van de VOET. Ook de samenwerking met verschillende partners en deskundigen en de deelname aan projecten leiden op hun beurt tot interne deskundigheidsbevordering door de kennismaking met nieuwe methoden en lesmateriaal.

Uitvoering Socio-relationale ontwikkeling	Vrijwel alle eindtermen worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Een waaier aan initiatieven en projecten in zowel de middenschool als het atheneum draagt hiertoe bij. De eindtermen in verband met relaties en interacties, het reflecteren over kunst en cultuur komen in beide scholen doelgericht aan bod in de dagelijkse interactie met de leerlingen en tijdens verschillende projecten en initiatieven. Uit de vormgeving van deze activiteiten blijkt een actieve betrokkenheid van de leerlingen en oog voor actuele en acute noden, zoals bijvoorbeeld cyberpesten. Ook de werking van de leerlingenraden van de respectievelijke scholen draagt aan deze VOET bij. Ten slotte leveren de leraren binnen heel wat vakken een belangrijke bijdrage.
Socio-economische samenleving	Vrijwel alle eindtermen worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Breed ondernemen en het aanscherpen van ondernemingszin in alle vakken is een van de speerpunten in het schoolbeleid. Talrijke projecten en uitstappen richten zich dan ook op de eindtermen met betrekking tot welvaart, welzijn en de verdeling ervan, de prijsvorming op productmarkten, economie in transitie en budgetbeheer. De gekozen invalshoeken en de samenwerking met externen zorgen voor een maximale betrokkenheid van de leerlingen en een kwaliteitsvolle uitvoering. Ook in verschillende vakken werken de leerlingen doelgericht aan deze eindtermen. De school verwierf dankzij deze inspanningen het VLAJO kwaliteitslabel voor ondernemerschapsonderwijs.

3.1.1.2 Economie in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan 2006/001)

Voldoet niet

De leerlingen realiseren de vaardigheidsgerichte doelstellingen onvoldoende. Het onvolledige aanbod vertaalt zich in een evaluatie die niet representatief is voor het geheel van de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid Evenwicht Beheersingsniveau Samenhang</i>	De interactieve en probleemoplossende aanpak en de grote zelfactiviteit die het leerplan vooropstelt, ontbreken. De nadruk ligt op kennisoverdracht en enkele zeer eenvoudige toepassingen. Hierdoor realiseren de leerlingen de vaardigheidsgerichte doelstellingen uit de eerste drie thema's van het leerplan onvoldoende. Bovendien worden een aantal basisleerplandoelstellingen niet of onvoldoende behandeld ten voordele van uitbreidingsdoelstellingen (thema 4 'De rol van de overheid' en thema 5 'Internationale handel') of niet-leerplangebonden doelstellingen. De leerlingen krijgen onvoldoende kansen tot onderzoekend leren via het uitvoeren van opdrachten. Tevens is de verwerking van deze opdrachten onvoldoende gericht op het leren focussen van de onderscheiden onderzoeksstappen. De thema's 7 ('Ik bekijk het ter plaatse') en 8 ('Ik volg de actualiteit') vereist door het leerplan, worden niet behandeld.
Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De school voldoet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. Het gebruikte klaslokaal is uitgerust met een computer en een projector. De school beschikt over een aantal tablets, waarvan de leerlingen echter onvoldoende gebruikmaken.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Het gebrek aan aandacht voor de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen vertaalt zich in de evaluatiepraktijk. De evaluatie van het dagelijks werk gebeurt hoofdzakelijk door het aanbieden van kennisgerichte toetsen. Vaardigheidswerkstukken krijgen onvoldoende plaats in het evaluatieproces. Zowel de toetsen als de examens beogen vooral de reproductie van kennis. Sommige examens zijn identiek aan die van een jaar eerder. Uit het geheel van deze vaststellingen blijkt dat de evaluatie onvoldoende valide is.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen vullen op basis van het onderwijsleergesprek de ontbrekende woorden in de cursustekst aan. Ze krijgen onvoldoende gelegenheid om de verworven kennis via zelfstandige opdrachten in te oefenen. De invulkaders op het einde van elk hoofdstuk bieden weinig ondersteuning bij het leren structureren en samenvatten. Ook de mogelijkheden die het elektronisch leerplatform biedt om de leerlingen bij hun leerproces te ondersteunen, blijven onderbenut.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Beginsituatieanalyse</i>	Het eigen onderwijskundig handelen wordt onvoldoende in vraag gesteld. In de vakgroep kent de horizontale en verticale samenwerking te weinig diepgang om de onderwijskwaliteit te bewaken en creatief te vernieuwen. Het formeel vakoverleg is beperkt. Het individueel opstellen van jaarplannen is veeleer een verplichte administratieve aangelegenheid dan een overlegmogelijkheid om de leerinhouden correct over de graad en het schooljaar te spreiden. Gezamenlijke reflectie en afspraken over duidelijke leerlijnen bijvoorbeeld over leerplanrealisatie, actualiteitsinbreng, ICT, onderzoekend leren en begeleid zelfstandig leren ontbreken. Dit zijn nochtans kritische succesfactoren.

3.1.1.3 Economie in aso derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen (leerplan 2006/042).

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren bieden de economische theorie in concrete, betekenisvolle contexten aan via eigen ontwikkeld didactisch materiaal. Het beheersingsniveau is zowel binnen 'micro-macro' als binnen 'bedrijfsbeleid' meer dan voldoende afgestemd op de verwachtingen van het leerplan en daagt de leerlingen voortdurend uit om inzichtelijke verbanden te leggen. Verschillende leerplandoelstellingen worden via attractieve en uitdagende opdrachten gerealiseerd. Er is daarbij voldoende aandacht voor het leren verwerken van informatie in tabellen en grafieken met behulp van ICT. De leraren spelen ook voldoende in op de actualiteit en gebruiken hiervoor verschillende media. Naast de basisleerplandoelstellingen bieden de leraren het complementair gedeelte bedrijfsbeheer aan door middel van een extra lesuur in de beide leerjaren.
---	--

In beide leerjaren werken de leerlingen op een kwaliteitsvolle wijze aan de onderzoekscompetentie. In het eerste leerjaar oefenen ze de verschillende stappen van het OVUR-schema in met een kleinere (groeps)opdracht. In het tweede leerjaar doorlopen ze zelfstandig de volledige onderzoekscyclus in een groter onderzoek. Tot vorig schooljaar werd de onderzoeksopdracht van beide polen geïntegreerd binnen één opdracht. Alhoewel dit voldoende kwaliteitsvol verliep, stond de onderzoeksopdracht economie toch grotendeels in functie van de onderzoeksopdracht wetenschappen. Vanaf dit schooljaar hebben de beide polen een gescheiden onderzoeksopdracht.

Het confronteren van de onderzoeksresultaten met andere standpunten en het reflecteren over de bekomen onderzoeksresultaten en over de aangewende methode worden wel nog onvoldoende beklemtoond binnen de verschillende onderzoeksstappen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school voldoet aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. In het vaklokaal economie, dat tevens ook de kantoorklas is, beschikken de leraren over een computer met projectiemogelijkheid. De leraren hebben de gelegenheid om uit te wijken naar het openleercentrum van de school, waar de leerlingen begeleid zelfstandig kunnen werken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De structurele aandacht voor de leerplanrealisatie vertaalt zich in de evaluatiepraktijk. Deze is voldoende evenwichtig, volledig en representatief voor de leerplandoelstellingen. De evaluatie gebeurt aan de hand van toetsen, taken en examens die overwegend peilen naar toepassingsvaardigheden en inzichten conform de visie van het leerplan. Regelmatig wordt de vraagstelling gekoppeld aan authentiek contextmateriaal. De verhouding tussen de toetsen, taken en eventuele vakattitudes als onderdelen van het dagelijks werk is nog onvoldoende transparant. Verder wordt de onderzoekscompetentie conform het schoolbeleid afzonderlijk geëvalueerd en op het rapport vermeld. De evaluatie van het complementair gedeelte bedrijfsbeheer verloopt gescheiden van de basisleerplandoelstellingen en moet leiden tot de uitreiking van het vestigingsattest. De leraren hanteren tevens de door de regelgeving vereiste checklist. De jaarresultaten van de leerlingen zijn overwegend goed en sporen met de resultaten bij de andere vakken.

Leerbegeleiding Het leerklimaat is aangenaam en veilig. De onderwijsleergesprekken laten voldoende ruimte voor inbreng en interactie van de leerlingen. De kleine lesgroepen maken een bijna individuele preventieve begeleiding mogelijk. De leraren ondersteunen het leerproces verder preventief met voldoende toetsen en opdrachten. De leraren stimuleren de leerlingen om het eigen leerproces gradueel in handen te nemen via verschillende opdrachten en projecten. Alhoewel de aanwezige vakafspraken verschillen van leraar tot leraar, vormen ze hier een toegevoegde waarde binnen de preventieve leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De curatieve leerbegeleiding uit zich voornamelijk in de klassikale bespreking van de toetsen en examens. Ook de activerende lesaanpak door middel van toepassingen en opdrachten vormt een basis voor gedifferentieerde coaching en feedback. Remediëring kan voor het grootste deel gebeuren tijdens de lessen via een gedifferentieerde aanpak en gerichte remediëringsoefeningen.

Deskundigheidsbevordering
*Overleg
Beginsituatieanalyse*

Het eigen onderwijskundig handelen vormt het kernproces van de vakgroepwerking. In de vakgroep kent de graadoverstijgende samenwerking voldoende diepgang om de onderwijskwaliteit te bewaken en creatief te vernieuwen. Zo experimenteert de vakgroep momenteel met co-teaching. Er zijn afspraken over duidelijke leerlijnen bijvoorbeeld over leerplanrealisatie, actualiteitsinbreng, ICT, onderzoekscompetentie en begeleid zelfstandig leren. De doeltreffendheid van en de reflectie over deze afspraken en de bewaking van de verticale leerlijn 'Onderzoekend leren' vormen nog een uitdaging.

3.1.1.4 Engels in de A-stroom, in tso derde graad in de studierichting Boekhouden-informatica en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-Moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplannen 2010/001, 2014/019, 2014/014 en 2006/043)

Voldoet

Het onderwijsaanbod volstaat om de meeste leerplandoelen te realiseren. De evaluatiepraktijk is in net aanvaardbare mate op de leerplandoelen afgestemd.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het onderwijsaanbod in de A-stroom is voldoende vaardigheidsgericht om de communicatieve doelstellingen van het leerplan te realiseren. Kennis wordt daarbij overwegend aangebracht als ondersteuning van het taalvaardigheidsonderwijs.

In de derde graad aso en tso voldoet de leerplanrealisatie nipt. Wat tekstsoorten en verwerkingsniveaus betreft, sluit het onderwijsaanbod in Boekhouden-informatica en in de Moderne talen slechts gedeeltelijk aan bij de eindtermen. In de pool Moderne talen is er aandacht voor het onderdeel 'taal en cultuur' van de specifieke eindtermen (SET), maar de onderdelen 'taal en communicatie' en 'taal als systeem' komen slechts zijdelings aan bod. De SET met betrekking tot de onderzoekscompetentie worden gerealiseerd, maar de onderwerpen zijn zo ruim afgebakend dat het stellen van een haalbare onderzoeksvraag problematisch is. In Boekhouden-informatica is er voldoende aandacht voor een studierichtingsspecifieke invulling, maar die richt zich vooral op woordenschatverwerving en minder op het aanbod van specifieke tekstsoorten binnen de vaardigheden.

De leraren gebruiken consequent het Engels als instructietaal. Ze doen dit vlot en verzorgd, zodat de lessen een oefening in luistervaardigheid worden. Er is veel aandacht voor huislectuur en literatuur. De interculturele component komt aan bod in de lessen en ook via toneel- en filmvoorstellingen. Een studie-uitstap en een Engelse projectweek brengen de leerlingen op authentieke wijze in contact met de Engelse taal en cultuur.

Voor de beoordeling van de spreek- en gespreksvaardigheid worden globale naast analytische scoringswijzers gebruikt. De criteria worden niet in stijgende complexiteit opgebouwd. In het schrijfonderwijs ontbreekt over het algemeen een essentiële fase in het schrijfproces, namelijk de tekstrevisie. De leerlingen worden weinig tot niet uitgenodigd om hun teksten te reviseren en te herschrijven. Zo krijgen de leerlingen geen zelfregulerende strategieën aangeleerd, waarbij ze het eigen schrijfproces en -product evalueren en bijsturen. Als toch tekstrevisie plaatsvindt, is ze oppervlakkig en blijft ze op het woordniveau.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De puntenverdeling voor de examens spoort met het gewicht dat de leerplannen aan de verschillende componenten toekennen. De evaluatie voor dagelijks werk is minder evenwichtig. Kennis overweegt en niet alle vaardigheden komen gelijkmatig aan bod. Voor de vaardigheden is de dekking van de tekstsoorten veeleer beperkt.

De evaluatie van de kenniscomponent is overwegend reproductief. Grammatica en woordenschat worden hoofdzakelijk geëvalueerd met gesloten oefeningen in een beperkte context. Ook voor literatuur in de Moderne talen en zakelijk Engels in Boekhouden-informatica is de vraagstelling hoofdzakelijk gericht op reproductie.

Taaltaken waarin leerlingen hun kennis op creatief-communicatieve wijze moeten inzetten, behoren nog niet tot het evaluatie-arsenaal. Hiervoor is er wel bereidheid, maar ontbreekt nog de expertise.

De examens zijn verzorgd opgesteld met een duidelijke puntenverdeling en een correctiemodel. In de derde graad is de vraagstelling echter stereotiep, zowel over de leerjaren als de schooljaren heen. De opgaven zijn gekopieerd uit het leerboek.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De lessen verlopen in een geordend en stimulerend leerklimaat. Gevarieerde werkvormen stimuleren de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen.

Het leerproces wordt ondersteund met duidelijke vakafspraken. De leerlingen krijgen voldoende feedback op hun toetsen en bij tegenvallende resultaten kunnen ze rekenen op remediëring.

In de derde graad is er weinig aandacht voor de verzorgingsaspecten van notities en toetsen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De lessen hebben plaats in een vaklokaal dat voorzien is van de uitrusting die het leerplan vereist en dat vakspecifiek aangekleed wordt. Er wordt adequaat gebruikgemaakt van het didactisch materiaal om de leerplandoelen te realiseren.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

In de A-stroom wordt horizontaal overlegd om het onderwijsaanbod onderling af te stemmen. Ook met het basisonderwijs is er een goede samenwerking. Voor de verticale samenhang is er minder aandacht. De graadoverstijgende samenwerking staat op een laag pitje. Het vertrekpunt van de leerlijnen zijn de leerinhouden van het leerboek en niet de doelstellingen van de leerplannen.

3.1.1.5 Engels in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen (leerplan 2012/024)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Een minimalistische taakinvulling enerzijds en een geringe leerplangerichtheid anderzijds liggen aan de basis van een onderwijsaanbod dat onvoldoende leerplandoelen dekt. De achterstand die in het derde leerjaar opgelopen wordt, kan niet gecompenseerd worden door het aanbod in het vierde leerjaar. De tekorten doen zich voor zowel op het vlak van de tekstsoorten als van de verwerkingsniveaus voor nagenoeg alle vaardigheden. Er wordt bovendien weinig moeite gedaan om de leerplanrealisatie te verantwoorden. Men gaat ervan uit dat het leerboek in voldoende mate de leerplandoelen dekt.

In het derde leerjaar is er geen aandacht voor zakelijk Engels. Business English komt wel aan bod in het vierde leerjaar, maar los van het aanbod voor de basisvorming. Daarbij ligt de nadruk vooral op woordenschatverwerving en minder op het aanbod van specifieke tekstsoorten binnen de vaardigheden.

De leraren gebruiken consequent het Engels als instructietaal. Ze doen dit vlot en verzorgd, zodat de lessen een oefening in luistervaardigheid worden. Er is veel aandacht voor huislectuur. De interculturele component komt aan bod in de lessen en ook via toneel- en filmvoorstellingen en een studie-uitstap.

Leraarafhankelijk worden analytische scoringswijzers gebruikt voor de beoordeling van de spreek- en gespreksvaardigheid. Daarover is geen onderlinge afstemming. In het schrijfonderwijs ontbreekt over het algemeen een essentiële fase in het schrijfproces, namelijk de tekstrevisie. De leerlingen worden weinig tot niet uitgenodigd om hun teksten te reviseren en te herschrijven. Zo krijgen de leerlingen geen zelfregulerende strategieën aangeleerd, waarbij ze het eigen schrijfproces en -product evalueren en bijsturen. Als toch tekstrevisie plaatsvindt, is ze oppervlakkig en blijft ze op het woordniveau.

Keuzes op schoolniveau m.b.t. samenzettingen en de lessentabel zijn zeker niet faciliterend voor de leerplanrealisatie in Handel-talen. De school kiest er namelijk voor om het leerplan te realiseren met een lestijd minder dan het leerplan aanbeveelt.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De puntenverdeling voor de examens spoort met het gewicht dat de leerplannen aan de verschillende componenten toekennen, al is de puntenverdeling niet bij alle leraren transparant. De evaluatie voor dagelijks werk is minder evenwichtig. Kennis overweegt en niet alle vaardigheden komen gelijkmatig aan bod. Voor de vaardigheden is de dekking van de tekstsoorten veeleer beperkt. Leraarafhankelijk kan de evaluatie voor dagelijks werk niet verantwoord worden omwille van een slordige archivering van taken en toetsen. Daarbij is ook de correctie van examens nonchalant en weinig transparant. De evaluatie van de kenniscomponent is overwegend reproductief. Grammatica en woordenschat worden hoofdzakelijk geëvalueerd met gesloten oefeningen in een beperkte context. Taaltaken waarin leerlingen hun kennis op creatief-communicatieve wijze moeten inzetten, behoren nog niet tot het evaluatie-arsenaal. De vraagstelling voor de examens is stereotiep, zowel over de leerjaren als de schooljaren heen. De opgaven zijn gekopieerd uit het leerboek.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen in een geordend en stimulerend leerklimaat. Het leerproces wordt ondersteund met duidelijke vakafspraken. De leerlingen krijgen feedback op hun toetsen en bij tegenvallende resultaten kunnen ze rekenen op remediëring. Er is echter weinig aandacht voor de verzorgingsaspecten van notities en toetsen.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen hebben plaats in een vaklokaal dat voorzien is van de uitrusting die het leerplan vereist en dat vakspecifiek aangekleed wordt.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Er is weinig horizontaal overleg om de realisatie van het graadleerplan onderling af te stemmen. Daarvoor wordt blindelings vertrouwd op de leerboeken. Er werd de laatste jaren ook geen relevante nascholing gevolgd.

3.1.1.6 Gezinstechieken, huishoudkunde en voeding in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan 2010/029)

Voldoet

De leerplandoelstellingen zijn in voldoende mate gerealiseerd. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatiepraktijk is voldoende valide.

Onderwijsaanbod De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen aangereikt via drie componenten ('vakken'): 'zorg voor voeding', 'zorg voor welzijn' en 'zorg voor woon- en leefomgeving'. De vaststellingen zijn voor alle onderdelen gelijklopend.
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leraren slagen erin om de doelstellingen vrij volledig en op het vereiste beheersingsniveau aan te reiken. De verschillende thema's komen systematisch en evenwichtig gespreid over de graad aan bod.

De geselecteerde leerinhouden en het onderwijs- en leerproces sluiten goed aan bij het leerplanconcept en het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leraren leveren bovendien inspanningen om de leerinhouden profielgericht in te vullen en te stroomlijnen vanuit het oogpunt van de zelfzorg en de mantelzorg. Via een eigentijdse en gevarieerde aanpak, die aansluit bij de leefwereld van de leerlingen, trachten de leraren de leerstof bevattelijk te maken.

De vakgroep streeft naar een geïntegreerde aanpak en naar samenhang tussen de verschillende doelen. Het aanleren en verwerven van functionele vaardigheden vormt in voldoende mate het vertrekpunt van het onderwijsaanbod. Het theoretisch gedeelte krijgt een toepassingsgerichte invulling. De praktijkvakken zijn voldoende gericht op het aanleren van basistechnieken en het inoefenen ervan. De nadruk ligt daarbij voldoende op het instrueren van verschillende werkwijzen, het gebruiken van divers en gepast materiaal en materieel en de vakgebonden attitudes. De doelen met betrekking tot kwaliteitsbewust en methodisch handelen in zorgsituaties komen voldoende doelgericht en in relatie tot de meer specifieke doelen aan bod. Leerlingen leren vakinformatie selecteren, ordenen en kritisch beoordelen, wat hen geleidelijk aan in de mogelijkheid moet stellen autonoom op te treden.

Uitrusting De infrastructuur en de uitrusting volstaan om de doelstellingen te realiseren.
ICT De goed uitgeruste didactische keukens en vaklokalen voor verzorging
Inzet uitrusting beantwoorden aan de minimale materiële vereisten. De leraren beschikken
Leermiddelen tevens over de vereiste leermiddelen, verbruiksgoederen en benodigdheden. Het geheel wordt efficiënt benut zodat de leerlingen op een actieve en constructieve manier kunnen kennismaken met de zorgprocessen.

Op de didactische keukens na, zijn alle leslokalen uitgerust met apparatuur voor dataprojectie. De leraren doen er regelmatig een beroep op om hun lessen visueel te ondersteunen. De leerlingen kunnen voor het opzoeken, selecteren en verwerken van informatie gebruikmaken van leslokalen met voldoende computers of netbooks.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie beantwoordt in voldoende mate aan de principes van validiteit, transparantie en representativiteit. De evaluatiepraktijk voor het theoretisch gedeelte bestaat uit toetsen en examens, aangevuld met enkele taken. De toetsen en examens zijn verzorgd opgesteld. De vragen zijn doorgaans inhoudsrelevant en evenwichtig gespreid over de geziene leerstof. De contexten waarin de kennis, inzichten en toepassingen geëvalueerd worden, zijn functioneel en sluiten aan bij de leerinhouden en de leefwereld van de leerlingen. De vraagstelling is gevarieerd, maar de opdrachten zijn niet altijd eenduidig geformuleerd wat een negatieve impact heeft op de resultaten.
	De evaluatie van het praktijkgedeelte kende dit schooljaar een evolutie. De vakgroep opteert voor een vorm van permanente evaluatie en ontwikkelde hiertoe een evaluatiemethodiek met evaluatiecriteria en een puntenverdeling. Het systeem is gericht op de beoordeling van het proces en het product van de uitgevoerde werkopdrachten en de vakgebonden attitudes. Het sluit aan bij het onderwijs- en leerproces, maar mist op dit ogenblik de transparantie die nodig is om de leervorderingen na te gaan en om een remediërend effect te hebben op de vaardigheden van de leerlingen. De doelstellingen zijn er namelijk nog onvoldoende duidelijk in afgebakend en geconcretiseerd, waardoor de beoordeling ervan op een vage normering berust. Bijgevolg laat het systeem onvoldoende toe na te gaan welke (sub)doelen precies bereikt zijn.
	De leerlingen worden bij het begin van het schooljaar duidelijk geïnformeerd over de evaluatiemethodiek in de verschillende vakken en ontvangen gerichte feedback op taken, toetsen en praktijkproeven.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	In de klassen heerst over het algemeen een aangenaam, respectvol en gestructureerd leer- en leefklimaat. De leerlingen worden goed ondersteund in hun leer- en ontwikkelingsproces. In de gehanteerde methodiek wordt uitgegaan van het leerplanconcept. De vakgroep treft organisatorische schikkingen om de theorie en de praktijk in samenhang te benaderen.
	De leerinhouden worden binnen de context van het dagelijkse leven van de leerlingen en de sociale werkelijkheid aangebracht en verwerkt. De opbouw van kennis krijgt doorgaans een praktisch ingebedde aanpak. Een goede afwisseling van werkvormen stimuleert de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen en verhoogt hun taakspanning. Zelfontdekkend leren en probleemoplossend denken wordt gestimuleerd.
	Het lerarenteam levert inspanningen om de leerplandoelen vakkundig om te zetten in verzorgd en gestructureerd cursusmateriaal. De leerlingenbundels zijn in toegankelijke taal opgesteld. Ze bevatten passende illustraties, schema's, situatieschetsen, persartikelen en verwijzingen naar relevante internetsites om het geheel realiteitsgericht en bevattelijk te maken. Het leerlingenmateriaal biedt ondersteuning aan het leerproces.

Aandacht voor leren leren blijkt verder uit het werken met concreet geformuleerde doelstellingen, het duiden van de aanpak- en beoordelingswijze en het communiceren van inhoudelijke en praktische afspraken. De evaluatiemomenten gaan doorgaans gepaard met feedback. De remediëring is hoofdzakelijk gericht op het onmiddellijk bijwerken van de leerlingen tijdens de lessen.

3.1.1.7 Huishoudkunde in tso tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2006/032)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet omdat de geselecteerde leerinhouden, het onderwijs- en leerproces en de leerlingenevaluatie onvoldoende afgestemd zijn op het leerplanconcept en de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep hanteert onvoldoende het leerplan als referentiekader bij het selecteren van de leerinhouden en de organisatie van het onderwijs- en leerproces waardoor de realisatie ervan onvolledig is.

Bij TV huishoudkunde komen de diverse thema's systematisch gespreid over de graad aan bod maar is het bereikte studiepeil ontoereikend. Een aantal doelen kent een te fragmentarische aanpak, andere worden onvoldoende diepgaand doorgrond. De focus ligt te beperkt op het meegeven van theoretische inzichten die vervolgens de praktijk kunnen ondersteunen. Zo krijgen de leerlingen weinig kansen om op een actieve wijze de voedingsstoffen analyserend te onderzoeken en basistechnieken vergelijkend toe te passen met het oog op het nastreven van een optimaal rendement. Het bekomen, behouden en verbeteren van een goede fysische en psychische gezondheid vormt hierbij te weinig het uitgangspunt.

In de praktijkcomponent ontbreekt het technisch-wetenschappelijk aspect ten voordele van de niet bedoelde uitvoerende huishoudelijke invalshoek. De klemtoon ligt op het bereiden van maaltijden ten koste van de diepgang van de behandeling van andere leerplandoelstellingen. Zo wordt de behoefte aan voeding onvoldoende grondig vanuit het oogpunt van de gezondheid uitgewerkt en aan de praktijk getoetst op proefondervindelijke wijze. Ook ligt het accent te beperkt op het verhogen van de kwaliteit van de voedselbehandeling. De opdrachten worden ook nog te weinig gekaderd in een lijn van oplopende complexiteit, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. De vakgroep grijpt bovendien te beperkt andere huishoudelijke en maatschappelijke contexten aan om de doelstellingen te realiseren.

Geïntegreerde projectwerking waarbij bepaalde thema's in vakoverschrijdende realiteitsgebonden activiteiten worden omgezet, komt nauwelijks voor. Daardoor missen de leerlingen kansen om zich de kennis, de vaardigheden en de attitudes binnen een themagebied vanuit een concrete context als een competentie eigen te maken.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Op materieel vlak wordt het onderwijs- en leerproces voldoende gefaciliteerd. Het beheer van het materieel en de producten is goed en efficiënt georganiseerd.
	Multimedia-voorzieningen en middelen tot ICT-integratie zijn beschikbaar in leslokalen in de onmiddellijke omgeving van de vaklokalen. De leraren wenden deze middelen aan om de lessen didactisch te ondersteunen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. Dit resulteert, net zoals bij het aanbod, in een onevenwichtige evaluatie die onvoldoende aansluit bij het vereiste beheersingsniveau.
	De leerlingenevaluatie van TV huishoudkunde gebeurt op basis van taken, toetsen en examens. De vraagstelling is overwegend reproductief en weinig uitdagend. Sommige vragen zijn niet eenduidig geformuleerd of zijn onvoldoende relevant aangezien ze nauwelijks informatie opleveren over de leervorderingen van de leerlingen (bijv. woordzoekers). De leerlingen worden er nauwelijks toe aangezet hun kennis en inzichten toe te passen op nieuwe en complexere probleemstellingen. De taken richten zich meer op inzicht en toepassingen, maar de opdrachten zijn doorgaans te eenvoudig van aard om er de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen mee te toetsen.
	De realisatie van de doelstellingen van praktijk huishoudkunde wordt nagegaan aan de hand van een recent ontwikkelde evaluatiemethodiek. Bij de beoordeling gebruiken de leraren een instrument dat focust op het proces en het product van de uitgevoerde opdrachten en op de vakgebonden attitudes. Het systeem berust op transparante evaluatiecriteria met een duidelijke puntenverdeling. Het geheel is echter onvoldoende gerelateerd aan de leerplandoelstellingen. Ook staat de verhouding waarin de doelen aan bod komen niet op punt. De evaluatiemethodiek laat bijgevolg niet toe de mate waarin de doelen bereikt zijn in kaart te brengen en eventueel optredende problemen te detecteren.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De relatie tussen de leraren en de leerlingen is aanmoedigend, ondersteunend en respectvol. Over het algemeen draagt een open klasmanagement bij tot een taakgerichte sfeer en tot zin voor samenwerking.
	Het onderwijs- en leerproces verloopt goed gestructureerd, is voldoende interactief en is zowel gericht op het eindproduct als op de processen die daartoe leiden. De leraren sporen de leerlingen echter te weinig aan tot het analyseren van opdrachten, het formuleren en kiezen van oplossingen, het opstellen en uitvoeren van een plan en het evalueren en bijsturen van de resultaten. Observerend en experimenterend onderzoeken komt weinig aan bod.

De leerlingen kunnen steeds op ondersteuning rekenen en de drempel om vragen te stellen is laag. De leerlingen weten wat van hen verwacht wordt op toetsen en examens. Ze kunnen terugvallen op de nodige begeleiding wanneer moeilijkheden opduiken. Er volgt voldoende feedback over hun aanpak en prestaties. De leerlingen krijgen kansen tot zelfreflectie.

De theoretische leerstofonderdelen zijn onvoldoende met cursusmateriaal onderbouwd. Het leerlingenmateriaal is te weinig uitgewerkt op basis van de leerplandoelstellingen. Het is onvoldoende gestoffeerd om de integrale en evenwichtige behandeling van de minimumleerstof aan te tonen. De leraren leveren inspanningen om het materiaal een functioneel karakter te geven. De leerlingen krijgen enigszins de kans de theoretische inzichten te toetsen aan de realiteit via casussen, geïntegreerde oefeningen en praktijkopdrachten. Uitdagende oefeningen om de leerstof te verwerken zijn er nauwelijks. De cursus praktijk huishoudkunde beperkt zich in hoofdzaak tot een verzameling van recepten. Het geheel is ontoereikend en ondersteunt onvoldoende het leerproces.

3.1.1.8 Lichamelijke opvoeding in de A-stroom, in aso tweede graad in de studierichtingen Humane wetenschappen, Latijn, Wetenschappen en in tso tweede graad in de studierichtingen Handel-talen, Sociale en technische wetenschappen (leerplannen 2015/001 en 2015/004)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De evaluatie is valide. De school beschikt over de minimale materiële vereisten om de leerplanrealisatie te ondersteunen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In het domein van het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren ligt het accent op het ervaren van bewegingsvreugde, het nakomen van afspraken en het respectvol omgaan met de materialen. Hiervoor worden bij het begin van het schooljaar duidelijke richtlijnen gegeven. De rollen opnemen in bewegingssituaties en het ontwikkelen van een realistisch zelfbeeld worden met minder diepgang behandeld. Sommige leraren experimenteren met ondersteunende rollen in bepaalde disciplines. Een leerlijn voor de persoonsgebonden doelstellingen over de graden heen ontbreekt. De leerlingen worden gestimuleerd om hun grenzen te verleggen, onder meer tijdens de duurloop en de freerunning.

Tijdens de lessen gaat binnen de component motorische competentie aandacht naar het aanleren, verbreden en verdiepen van de motorische competenties. De leraren hebben veel aandacht voor de overgang basisonderwijs naar middenschool. Ze nemen aan het begin van het schooljaar voldoende tijd om de beginsituatie van de leerlingen te bepalen en peilen naar de interesses van de leerlingen om het aanbod hierop af te stemmen.

De domeinen loopvaardigheden, sprongvaardigheden, hangen en steunen, meegaan, tegenwerken en vallen in bewegingen, doel- en terugslagspelen, ritmische of dansante vormen, werpen en stoten en activiteiten in de natuur worden voldoende aangeboden. Evenwicht, zwaaien en draaien, klauteren en klimmen komen beperkt aan bod. Er is een hiaat in het aanbod van de eerste graad omdat het zwemonderwijs ingepland wordt in de uren van de basisoptie Zeesporten. Hierdoor krijgen de leerlingen van de optie Latijn geen zwemondericht. Het zelfstandig werken en het reflecteren over bewegen worden met minder diepgang behandeld.

De doelstellingen die aan het domein gezonde en veilige levensstijl zijn toegewezen, kennen een kwalitatieve invulling. Leerlingen verwerven de nodige attitude om een gezonde, fitte en veilige levensstijl na te streven en te onderhouden. De leraren hechten veel belang aan hygiëne onder meer door het verplicht douchen na de sportactiviteiten en hebben aandacht voor de integratie van de basisregels van houdings- en rugscholing.

Leraren stimuleren het veilig en zelfstandig werken door hun competente didactische aanpak. Deze manier van werken resulteert bij de leerlingen in een goede kennis van de veiligheidsregels. Afhankelijk van de leraar ondersteunt videofeedback het zelfstandig werken. Leerlingen doen voldoende bewegingservaring op in de natuur. Veel lessen gaan door op het strand, de zee of op de buitenterreinen rond de school.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende accommodatie zowel op en rond de campus in Blankenberge als op de vestigingsplaats in De Haan. In Blankenberge is er een sportzaal op de campus. Daarnaast maken de leerlingen gebruik van de omliggende buitenterreinen, van de gemeentelijke sportzalen en het zwembad. De verplaatsingen gebeuren met de schoolbus of met de fiets. In De Haan wordt gebruik gemaakt van de gemeentelijke sportinfrastructuur. De school beschikt over eigen mountainbikes die veelvuldig gebruikt worden.

De school voldoet aan de minimale materiële vereisten om de leerplandoelstellingen met alle leerlingen te kunnen bereiken. Het beleid investeert sterk in materieel en toestellen. Leraren beschikken over een tablet om onder meer door middel van videobeelden het leerproces te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is in volle ontwikkeling. De leraren willen evolueren naar een permanente evaluatie waarbij na elke bewegingsperiode een beoordeling van de motorische- en persoonsdoelstellingen doorgaat. Ze zien de evaluatie in de eerste plaats als een middel om de progressie van de leerlingen te meten.

De meeste leraren gebruiken normtabellen en beoordelingscriteria om de doelstellingen te testen. Leerlingen krijgen deze mondeling meegedeeld en kunnen ze terugvinden op het elektronisch leerplatform. De leerlingen doen frequent aan zelf- en peerevaluatie op basis van criteria die afgestemd zijn op het leerplan.

De vakgroep hanteert een evaluatiesleutel die de verhouding bepaalt tussen vaardigheden, persoonsdoelstellingen en attitudes. Deze is voor alle onderwijsvormen en graden vastgelegd op 50- 50.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica hanteren de leraren zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen. De leerlingen krijgen extra bewegingsimpulsen tijdens de sportdag en tijdens extracurriculaire sporttornooien die de school zelf organiseert.

Het elektronisch leerplatform wordt nog te weinig gebruikt om leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren over bewegen. Het dient wel voor communicatie met de leerlingen of om het leerproces te ondersteunen door het posten van beeldmateriaal uit de lessen.

Deskundigheidsbevordering

De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De werking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor informeel en formeel collegiaal overleg. Binnen de vakgroepvergadering is er ruimte voor zowel praktische als meer inhoudelijke onderwerpen.

De vakgroep heeft aandacht voor externe samenwerking door middel van het Erasmus+ project. Het doel is het uitwisselen van good practices met buitenlandse partnerscholen met een aanbod zeesporten.

De laatste drie jaar werd er nascholing gevolgd rond de introductie van het nieuwe leerplan en nog een aantal vakspecifieke onderwerpen. De leraren staan open voor het delen van de verworven kennis met elkaar. De nascholingsbehoeften zijn nog niet expliciet in kaart gebracht.

3.1.1.9 Lichamelijke opvoeding in aso derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplannen 2015/027 en 2006/052)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen. De school beschikt over de uitrusting om de leerplanrealisatie te ondersteunen. De evaluatie is voldoende valide.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Tijdens de lessen gaat veel aandacht naar de bewegingsgebonden leerplandoelstellingen met de nadruk op de component motorische bekwaamheden. De leerlingen zijn vaardig en bereiken het verwachte beheersingsniveau. Ze hebben inzicht in de bewegingsuitvoeringen. De leraren gebruiken frequent ondersteunend materiaal in de vorm van videomateriaal. De cluster bijsturen van bewegingsuitvoeringen wordt met minder diepgang behandeld.

In de aanpak ontbreekt nog de expliciete koppeling tussen de bewegingsvaardigheden en de bijhorende wetenschappelijke achtergronden zoals de eepolige SET voorschrijven. Wetenschappelijke vaardigheden zijn nog niet opgenomen in het aanbod.

De doelstellingen die aan de component gezondheid en veiligheid zijn toegewezen, kennen een kwalitatieve invulling. Leerlingen verwerven de nodige attitude om een gezonde, fitte en veilige levensstijl na te streven en te onderhouden. De leraren hebben aandacht voor kwetsuren en overbelasting en garanderen een maximale veiligheid bij bewegingssituaties.

In de cluster zelfconcept en sociaal functioneren is er continue aandacht voor gedragingen zoals verantwoordelijkheidszin, eerbied ten opzichte van de anderen en het materiaal, Fair play, omgaan met winst en verlies, afspraken naleven en leiding kunnen aanvaarden.

De visie dat het systematisch aanleren van strategieën om het bewegen te regelen tot een groot motiverend en lerend effect bij de leerlingen leidt, heeft nog geen brede ingang gevonden. Sommige leraren experimenteren met ondersteunende rollen, maar passen dit veeleer toe bij gekwetste leerlingen onder de vorm van vervangingsopdrachten. Gelijkgelerichte leerlijnen voor de persoonscomponent ontbreken nog.

De specifieke eindtermen in verband met de component onderzoekscompetentie worden kwaliteitsvol gerealiseerd. De opdrachten dekken de leerplandoelstellingen voldoende. Het onderzoeksproces is zichtbaar aanwezig. Het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een onderzoeksopdracht vanuit de bewegingswetenschappen is expliciet aanwezig. De onderzoeksresultaten en conclusies worden geconfronteerd met andere standpunten tijdens een mondelinge presentatie, voorafgegaan door een proefverdediging waarbij de jongere klasgroepen betrokken worden.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over voldoende accommodatie en leermiddelen om alle leerplandoelstellingen te realiseren. Er is een sportzaal op de campus. Daarnaast maken de leerlingen gebruik van de omliggende buitenterreinen, van de gemeentelijke sportzalen en het zwembad. Er wordt veelvuldig uitgeweken naar het strand, de duinen en de zee om de component natuursporten in te vullen. De leerlingen kunnen oefenen in reële sportcontexten zoals op de atletiekpiste. De verplaatsingen gebeuren met de schoolbus of met de fiets. De school beschikt over eigen mountainbikes die veelvuldig gebruikt worden. Het beleid investeert sterk in materieel en toestellen. Leraren beschikken over een tablet om onder meer door middel van videobeelden het leerproces te ondersteunen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie voldoet, maar mist nog gelijkgerichtheid. De leraren gebruiken instrumenten om het geheel in goede banen te leiden. Wanneer leraren met beoordelingscriteria werken, zijn ze niet steeds duidelijk omschreven in waarneembaar gedrag. Dit kan tot discussie leiden en de objectiviteit onder druk zetten. De leerlingen doen frequent aan zelf- en peerevaluatie op basis van criteria die afgestemd zijn op het leerplan. De wetenschappelijke vaardigheden ontbreken momenteel in de evaluatiepraktijk. De vakgroep hanteert een evaluatiesleutel die de verhouding bepaalt tussen vaardigheden, persoonsgebonden doelstellingen en attitudes. Deze krijgt geen progressieve opbouw over de graden heen. De evaluatie van de onderzoekscompetentie beoordeelt zowel het product als het proces dat de leerling doorlopen heeft. Deze evaluatie is transparant door middel van toetsbare beoordelingscriteria gespreid over acht toetsmomenten.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica worden zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen gehanteerd waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen. Structurele remediëring is niet voorzien. Leerlingen krijgen wel oefenschema's op eigen vraag. Het elektronisch leerplatform wordt nog te weinig gebruikt om leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren over bewegen. Het wordt wel gebruikt voor communicatie of analyse van bewegingsbeelden.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De werking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor informeel en formeel collegiaal overleg. Binnen de vakgroepvergadering is er ruimte voor zowel praktische als meer inhoudelijke onderwerpen.

De vakgroep heeft aandacht voor externe samenwerking door middel van het Erasmus+ project. Het doel is het uitwisselen van good practices met buitenlandse partnerscholen met een aanbod aan zeesporten.

De laatste drie jaar werd er nascholing gevolgd rond de introductie van het nieuwe leerplan en nog een aantal vakspecifieke onderwerpen. De leraren staan open voor het delen van de verworven kennis met elkaar. De nascholingsbehoeften zijn nog niet expliciet in kaart gebracht.

3.1.1.10 Project algemene vakken (PAV) in bso derde graad in de studierichtingen Mechanisch onderhoud, Pijpfitten-lassen-monteren, Thuis- en bejaardenzorg/zorgkunde en Verzorging (leerplannen 2014/035 en 2014/044)

Voldoet niet

Niet alle leerplandoelstellingen komen voldoende of op het vereiste beheersingsniveau aan bod. De evaluatiepraktijk is onvoldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Zelf ontwikkelde materialen, delen van thematische leerwerkboeken en projecten vormen de basis van het onderwijsaanbod. Daarnaast werken de leraren ad hoc lessen uit. De uitwerking van de verschillende activiteiten vertoont leraarafhankelijke verschillen en een grote variatie in kwaliteit. Uit de planningsdocumenten blijkt voor alle lesgroepen een weinig accurate afstemming van de lesinhouden op de leerplandoelstellingen, met een onvolledige leerplanrealisatie als gevolg.
---	--

De leerinhouden zijn afgestemd op de leefwereld van de leerlingen en sluiten aan bij een aantal contexten van de VOET. De bekommernis om de leerlingen vanuit het vak PAV te ondersteunen in de specifieke vorming, voor te bereiden op de geïntegreerde proef en op het professionele leven, staat centraal bij de keuze van de thema's en de uitwerking van de activiteiten. Deze afstemming is positief, maar gebeurt te weinig gelijkgericht, planmatig en in overeenstemming met de leerplannen van PAV. Leraren hebben daardoor bovendien niet meer voldoende tijd om met voldoende diepgang aan leerplandoelstellingen te werken binnen breed maatschappelijke contexten.

De manier waarop aan de leerplandoelstellingen van 'tijd- en ruimtebewustzijn' en 'functionele wetenschappelijke vaardigheden' gewerkt wordt en de mate waarin actualiteit en het dagelijks leven in de lessen geïntegreerd en geduid wordt, is in sommige lesgroepen moeilijk te traceren. Het gebeurt vaak ad hoc en daardoor soms met beperkte diepgang. Positief is dat 'tijd- en ruimtebewustzijn' doelbewust en duidelijk aan bod komt in het kader van 'organisatiebekwaamheid' in bijvoorbeeld de uitwerking van een aantal projecten en extramurale activiteiten.

De verschillende rekenvaardigheden komen aan bod in de thema's en projecten en er is voldoende variatie in mondelinge en schriftelijke tekstsoorten met het oog op de ontwikkeling van 'functionele taalvaardigheid'. Een aantal rekenoefeningen vertrekt echter nog te weinig vanuit voldoende geïntegreerde, complexe, realistische en functionele contexten. Bij de uitwerking van de materialen wordt bovendien niet gewerkt vanuit een leerdoelgerichte strategie, waarin de verschillende taal- en rekenvaardigheden proportioneel en progressief opgebouwd worden. Het uitdagingsniveau voor het domein 'functionele rekenvaardigheid' is mede daardoor in het derde leerjaar van de derde graad niet in alle lesgroepen voldoende hoog. In een van de lesgroepen wordt bovenmatig veel aandacht besteed aan de realisatie van het domein 'functionele taalvaardigheid' en blijven de andere domeinen structureel onderbelicht. Bovendien wordt dit domein voor deze lesgroep overwegend ingevuld met spellings- en grammaticaoefeningen, beschouwend werken met tekstsoorten en taalvariatie en onvoldoende met functionele, geïntegreerde taalvaardigheidsopdrachten.

Individueel werk of groepswerk met toepassing van informatieverwerving en -verwerking komt frequent voor. Daarbij leren de leerlingen werken volgens het OVUR-principe (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) en spreek- en schrijfkaders hanteren. De leraren stimuleren het gebruik van instructiekaarten en strategieën. De onderwijsleersituaties blijven echter overwegend gesloten en evolueren te weinig naar een meer open, projectmatige aanpak. De leerlingen bereiken daardoor niet het vereiste niveau van zelfstandigheid van uitvoering. Enkele projecten zoals het portfolioproject, de deelname aan de Zuidag en het Johh-project vormen een mooie aanzet tot projectmatig werken, maar waren het vorige schooljaar nog onvoldoende afgestemd op de niveaus van de respectievelijke leerplannen en nog geen gemeengoed binnen de vakgroep.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

De organisatie van PAV is weinig ondersteunend voor de leerplanrealisatie en heeft een negatieve impact op de leeromstandigheden voor de leerlingen.

De school groepeerde de uren in een aantal lesgroepen niet structureel in het lessenrooster. Dit bemoeilijkt de uitvoering van uitgebreide taken door de leerlingen en werkt remmend op het buitenschoolse leren.

De opdeling in lesgroepen volgens studierichting biedt mogelijkheden voor afstemming op de specifieke vorming, maar de daardoor ontstane graadklassen belemmeren een doelgerichte en efficiënte leerplanrealisatie.

De school bewaakt de grootte van de lesgroepen bovendien onvoldoende, waardoor de noodzakelijke binnenklasdifferentiatie niet in alle lesgroepen realiseerbaar is.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school voldoet aan de minimale leerplanvereisten.

De leraren beschikken over grote, aangename vaklokalen met de nodige uitrusting. In de gebruikte lokalen is er projectie-apparatuur en een pc voor de leraar beschikbaar. De minimaal vereiste naslagwerken zijn aanwezig. De leerlingen hebben continue toegang tot up-to-date multimediacomputers met de noodzakelijke software en een internetverbinding.

De leraren zetten de materialen adequaat in. Het verwerven en verwerken van informatie met behulp van ICT door de leerlingen gebeurt voldoende frequent.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie in de vorm van examens, die 40 % van het puntentotaal uitmaken, leidt tot het overwegend testen van kennis en de reproductie van kennis. Leraren meten daardoor onvoldoende de mate waarin de leerlingen de functionele vaardigheden hebben bereikt. De evaluatie van het dagelijks werk, goed voor 60 % van het puntentotaal, is moeilijk traceerbaar. Ze gebeurt onvoldoende planmatig en richt zich niet op alle leerdoelstellingen. Ze is overwegend gericht op het proces, maar staat sterk in het teken van algemene attitudes en een correcte leer- en leefhouding.

De evaluatie vertrekt niet voldoende van de leerplandoelstellingen en de vakgebonden attitudes. De leraren evalueren daardoor het bereik van heel wat leerplandoelstellingen niet, onvoldoende frequent of niet op het juiste beheersingsniveau.

Het bereik van de leerplandoelstellingen in de domeinen 'tijd en ruimtebewustzijn', 'wetenschappelijke vaardigheden', en 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid' is in de evaluatie structureel onderbelicht. Aspecten als 'organisatiebekwaamheid' en 'zelfredzaamheid' maken beperkt deel uit van de evaluatiepraktijk.

De evaluatie peilt onvoldoende naar vaardigheden en toepassingen in functionele contexten. De evaluatie van rekenvaardigheden gebeurt vooral via vraagstukken. De meeste vraagstukken missen de nodige functionele, levensechte contexten. Sommige vraagstukken zijn functioneler van aard en afgestemd op de specifieke vorming, maar dit gebeurt niet altijd even adequaat. Sommige leraren evalueren de taalvaardigheden ook onvoldoende op basis van functionele, levensechte talige opdrachten.

Er is onvoldoende differentiatie in niveau ten opzichte van de tweede graad en de probleemstelling van de evaluatieopdrachten is onvoldoende complex in het derde leerjaar van de derde graad.

De puntenverdeling op de examens is te globaal en onvoldoende transparant. Evaluatiecriteria ontbreken meestal. Er zijn evaluatiecriteria beschikbaar voor spreektaken, maar die worden niet altijd even kwaliteitsvol ingezet. De leerlingen kunnen zichzelf en hun medeleerlingen beoordelen, maar doen dit onvoldoende op basis van evaluatieroosters met taakspecifieke criteria.

De meeste leerlingen halen behoorlijke cijfers. Gezien de evaluatie onvoldoende valide is, geven de resultaten geen accuraat beeld van de mate waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen beheersen.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het respectvol en positief pedagogisch klimaat ondersteunt het welbevinden van de leerlingen en stimuleert hun betrokkenheid en motivatie.

De leerbegeleiding signaleert specifieke leerproblemen. De leraren hebben daardoor een goed zicht op de beginsituatie en de ondersteuningsnoden van de leerlingen. Ze passen sticordi (stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren) -maatregelen frequent toe.

De leraren hebben oog voor de individuele noden van de leerlingen. De zeer heterogeen samengestelde klassen nopen bovendien tot een meer individuele aanpak. Leraren gebruiken daarom frequent actieve werkvormen. De soms grote klasgroepen en de soms beperkte deskundigheid inzake differentiatie, zijn echter belemmerende factoren.

Er zijn voldoende leermiddelen beschikbaar die het leren leren van de leerlingen ondersteunen. Leerlingen maken frequent, maar onvoldoende volgens een afbouwende lijn gebruik van stappenplannen, instructiefiches en leerstrategieën. Bij de uitvoering van taken handelen ze in sommige lesgroepen bovendien overwegend leraargestuurd. Ze leren hierdoor onvoldoende zelfstandig probleemoplossend werken.

Het les- en evaluatiemateriaal vermeldt onvoldoende wat de leerlingen moeten kennen en kunnen waardoor ze zelf geen duidelijk zicht hebben op wat ze leren en het vooropgestelde niveau dat ze dienen te bereiken.

De leerlingen krijgen leraarafhankelijk soms zeer uitgebreide feedback op hun leerprestaties. Deze feedback is echter onvoldoende gestructureerd en leerdoelgericht.

De leraren stellen zich beschikbaar op om leerproblemen te remediëren. Het leerlingvolgsysteem biedt mogelijkheden om de impact van de remediëring van nabij op te volgen. Leraren maken hiervan nog onvoldoende doelgericht gebruik.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leraren overleggen enkel informeel. Van een formele vakgroep en een gezamenlijke werking is geen sprake. De leraren streven geen gelijkgerichtheid na inzake de planning, de uitvoering van het onderwijs- en leerproces en de evaluatiepraktijk. Er zijn geen afspraken over de horizontale en de verticale opbouw van het onderwijsaanbod en de ontwikkeling van het les- en evaluatiemateriaal gebeurt los van mekaar. De leraren werken wel intensief samen met de vakken van het specifiek gedeelte.

De deelname aan vakinhoudelijke en algemeen pedagogische nascholing is leraarafhankelijk zeer beperkt.

De leraren erkennen de pijnpunten van de huidige werking en zijn veranderingsbereid.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft betrekking op de vestigingsplaatsen aan de Maerlantstraat 1 (gebouw A), aan de Vlaamsestraat 39 (gebouw B) te Blankenberge en aan de Einsteinlaan 1 (gebouw C) te De Haan. De gebouwen en de terreinen worden in Blankenberge gedeeld met de Maerlant middenschool en de basisschool D'oefenschool en in De Haan met de basisschool Einstein. De scholen vormen geen pedagogische eenheid, maar werken voor hun beleid inzake BVH met eenzelfde kwaliteitssysteem.

De school gaat op een systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Het recent globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn gestructureerd opgesteld op basis van eigen vaststellingen en de bevindingen van externe deskundigen. De rondgang door de preventieadviseur gebeurt tweejaarlijks.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting een steekproef van lesplaatsen van de school. Uit de controles en adviezen van de bevoegde interne en externe diensten blijken nog tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. De vaststellingen van de deskundigen, die terug te vinden zijn in de voorgelegde documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Heel wat gemelde tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al opgelost. Acties om de andere werkpunten weg te werken zijn gepland. De school spant zich in om de leer- en werkomgeving stelselmatig te verbeteren, wat aantoont dat ze proactief handelt. Het preventieteam spoort de personeelsleden aan om te komen tot een schoolcultuur waarin het veiligheids- en welzijnsbeleid is geïntegreerd. Het draagvlak hiervoor groeit, hoewel de praktijk uitwijst dat nog niet alle personeelsleden hun verantwoordelijkheid hiertoe ten volle opnemen.

Tijdens de rondgang werd vastgesteld dat er op de speelplaats kans is op valgevaar door verzakkingen en oneffenheden. De heraanleg van de speelplaats is gepland in de toekomst. Niet alle gevaarlijke producten zijn voorzien van een voorgeschreven etiket en veilig opgeslagen. Ondanks het herstellen van de gevel is er nog steeds geurhinder in een aantal ruimtes (gebouw A). De werkplaatsen zijn heringericht, maar in één werkplaats is er nog geen afbakening van de werk- en evacuatiezone aangegeven. Voor de afdeling lassen is per werkpost een nieuwe afzuiginstallatie geïnstalleerd, de anti-actinische schermen worden voorzien (gebouw C). In de lokalen waar de elektrische spanning beschikbaar is via kabels, bevestigd aan het plafond, ontbreekt een degelijke trekbeveiliging (gebouw A en C).

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school in voldoende mate aan de minimale verwachtingen. Het sanitair voor het personeel en de leerlingen is echter niet gescheiden (gebouw B). Ook ontbreekt nog in enkele toiletten zeep en de mogelijkheid om de handen te drogen (gebouw A).

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere en tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een heldere visie op leerbegeleiding. Recentelijk is aan de hand van een doorgedreven kwaliteitsanalyse een aanzet gegeven tot het bijsturen en verfijnen van de schoolvisie op de leerbegeleiding naar aanleiding van het M-decreet. Het schoolteam volgt momenteel in dat kader een ontwikkelingstraject in samenwerking met hun pedagogische begeleidingsdienst om het leerlingvolgsysteem te optimaliseren als gebruiksinstrument voor leerzorg. De structurele verdere uitbouw en implementatie van een sterk zorgcontinuüm vormen een uitdaging voor de school. Ze wil hier vanaf volgend schooljaar sterk op inzetten met een gezamenlijk beleid en een ééngemaakte cel leerlingenbegeleiding voor beide aanwezige secundaire scholen op de campus en dit vanuit een brede basiszorg voor alle leerlingen. Het schoolteam verbindt de leerbegeleiding met het beleid rond socio-emotionele begeleiding, leer- en ontwikkelingsstoornissen en gelijke onderwijskansen.

Voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften voorziet de school in verhoogde zorg of uitbreiding van zorg, en indien nodig in een individueel aangepast traject.

De school wil haar visie concretiseren volgens het drielijnenmodel met de klastitularissen en vakleraren als spilfiguren op de eerste lijn. De cel leerlingenbegeleiding die samenwerkt met het CLB vervult de tweedelijnsfunctie. In de derde lijn werkt de school samen met verschillende externe partners zoals de gemeente Blankenberge (sociale dienst, politie).

Er zijn schoolafspraken met betrekking tot leren leren. Algemene aandachtspunten zijn leer- en studievaardigheden, studiemethode en leermotivatie. De school zet deze aandachtspunten voldoende om in een aantal concrete en doelgerichte initiatieven.

Ondersteuning De leerbegeleiding wordt aangestuurd door de directeur. Deze aansturing gebeurt grotendeels ad hoc en informeel. Een gericht structureel overleg ontbreekt waardoor een systematische kwaliteitsbewaking onvoldoende wordt nagestreefd. De school heeft een halftijds equivalent ingezet voor de leerlingenbegeleiding verdeeld over verschillende personeelsleden. Hoewel hun opdracht gericht is op alle aspecten van de leerlingenbegeleiding, wordt in realiteit de meeste tijd besteed aan de socio-emotionele begeleiding. Binnen leerbegeleiding bestaan hun voornaamste doelen uit de ondersteuning van het lerarenteam in hun ontwikkeling van leerbegeleiding op vakgroep- en klasniveau en anderzijds de begeleiding en ondersteuning van leerlingen binnen de verhoogde zorg.

Er is een grote aandacht voor brede zorg op school, wat tot uiting komt in de ingerichte klassenraden en de nauwgezette opvolging van leerlingen. Alle personeelsleden hebben een duidelijke verantwoordelijkheid en worden ingeschakeld. De school verwacht van de individuele leraren dat ze hun remediëringstaak opnemen. Daarnaast organiseert ze verschillende initiatieven zoals de aangeboden avondstudie met leercoaches per studiegebied. Voor uitgebreide zorg ondersteunt de begeleidingscel de leerlingen en is er doorverwijzing naar en samenwerking met het CLB. Het CLB is op vaste tijden of op vraag aanwezig op de school. Voor de zorgleerlingen worden individuele handelingsplannen opgesteld, waarin afspraken tussen leerlingen en ook leraren zijn opgenomen.

Doeltreffendheid De preventieve leerbegeleiding gebeurt door de vakleraar en de klasleraar. Die concretiseren ze door het bewaken van ‘goede basisdidactiek’, hanteren van differentiatievormen, opstellen en delen van didactisch materiaal. De kwaliteitsbewaking hiervan is overgelaten aan de vakgroepen en gebeurt niet overal op een doeltreffende manier. De ondersteunende rol van de leerlingenbegeleiders binnen deze preventieve leerbegeleiding is onvoldoende gekaderd. De vakgroepen nemen ‘Leren leren’ mee binnen hun werking, meestal geconcretiseerd in leer- en studietips.

Het curatieve luik van de leerbegeleiding bestaat uit remediëringsacties die uitgaan van het individueel initiatief van de vakleraar. De registratie en opvolging van de verschillende remediëringsinitiatieven worden dit schooljaar nog aan de individuele leraar overgelaten (zie ontwikkelingstraject leerlingvolgsysteem). Bij duidelijke en blijvende tekorten kan de klassenraad beslissen over bijkomende curatieve remediëring.

In het kader van het nieuwe denken vanuit het M-decreet is handelingsgericht werken nog niet volledig geïntegreerd binnen alle aspecten van het zorgbeleid en alle fases van zorg. De effectmeting van de talrijke initiatieven op klasniveau is nog niet algemeen, waardoor de cel leerbegeleiding geen direct zicht heeft op de toegevoegde waarde hiervan. De school evalueert wel een aantal initiatieven via de PDCA-methodiek op schoolniveau.

Het talenbeleidsteam werkt binnen het kader van de leerbegeleiding kwaliteitsvolle projecten uit waarin een heldere visie, concrete doelen en actiepunten zijn opgenomen. Dit blijkt uit diverse projecten, onder meer de driejaarlijkse taaldag, debatwedstrijden, taal- en cultuurstage, auteurlezingen, de extra taalondersteuning tijdens en na de lessen (onder meer verzorgd door de oud-leerkracht Nederlands), de extra aandacht voor anderstalige nieuwe leerlingen, het oplijsten van school- en vaktaalwoorden, het opstellen van handelingsplannen voor leerlingen met een leerstoornis, ... De leerlingen met talige achterstand krijgen remediëring op maat of kunnen taalsteun of een bijkomend lesuur Nederlands volgen. De acties situeren zich vooral op het domein van taalscreening en taalsteun.

De school stelt een werkgroep aan voor de uitwerking van het talenbeleid en voor de ondersteuning van de personeelsleden. Er is een groeiend draagvlak voor het implementeren van het talenbeleid in alle lessen en bij de meeste leraren. De taalcoördinatoren hebben een goed zicht op de talige vorderingen van de leerlingen. De personeelsleden en de leerlingen worden geregeld bevraagd over het effect van, over de betrokkenheid bij en het welbevinden over de verschillende acties. De acties worden geëvalueerd en stapsgewijs bijgestuurd. De coördinatoren hebben voldoende aandacht en kansen voor deskundigheidsbevordering inzake talenbeleid, zowel via externe begeleidings- en vormingsinitiatieven als via persoonlijke lectuur.

Uit de vakdoorlichtingen blijkt dat een aantal niet-taalleraren expliciete aandacht hebben voor algemeen Nederlands en voor vak- en instructietaal. Op het niveau van de leerlingen is het lesmateriaal voldoende afgestemd op de taalbeheersing van de leerlingen en is er aandacht voor vak- en schooltaal. In een heel aantal lessen krijgen de leerlingen voldoende spreekkansen.

Ontwikkeling De school heeft aandacht voor het ontwikkelen en bijsturen van haar beleid rond leerbegeleiding. Uit het gesprek over het verder uitbouwen van de leerbegeleiding is gebleken dat ze een uitgetekend pad heeft met twee concrete prioriteiten voor de implementatie van leerbegeleiding in alle fasen van het zorgcontinuüm. Enerzijds een gemeenschappelijk beleid op het gebied van leerlingenbegeleiding voor de beide secundaire scholen op de campus wat de gelijkgerichtheid in alle graden bevordert. En anderzijds de implementatie van het leerlingvolgsysteem als optimaal gebruiksinstrument voor leerzorg op klasniveau. De ontwikkelingsdynamiek om tot een gemeenschappelijke leerlingenbegeleiding te komen, is momenteel echter beperkt en bevindt zich nog maar in een prille aanvangsfase.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Tot nog toe voerden de middenschool en het atheneum een afzonderlijk evaluatiebeleid. Toch is de visie op evaluatie in beide scholen betrekkelijk convergent. Evaluatie wordt opgevat als een instrument om het leerproces van de leerling en het onderwijsleerproces van de leraar bij te sturen. Beide scholen willen zo breed mogelijk evalueren en sanctionerend evalueren bannen uit de evaluatiecultuur. Ze leggen er de nadruk op dat de evaluatie moet vertrekken van de leerplandoelen en dat daarover transparant moet gecommuniceerd worden met de leerlingen. De inhoudelijke invulling van de evaluatie is de verantwoordelijkheid van de vakgroepen. Zij krijgen uitdrukkelijke instructies mee voor het opstellen van examens (modelantwoorden, puntenverdeling, soorten vragen, vermelding leerplandoelen). Uitbreidingsdoelen mogen geëvalueerd worden, maar het resultaat ervan wordt niet meegenomen in de studiebekrachtiging. Voor de toetsing van dagelijks werk legt de schoolleiding een minimumfrequentie vast.

De verschillen schuilen vooral in organisatorische aspecten van de evaluatie- en rapporteringspraktijk, met name het aantal rapportperiodes voor dagelijks werk, het aantal examens en de onderlinge weging ervan. Wat het aantal examens betreft, kan de verticale consistentie nog geoptimaliseerd worden. De middenschool organiseert twee examenperiodes en het atheneum voorziet nog een derde periode met deelexamens in de eerste graad van de vestiging De Haan en in het derde leerjaar van het aso en tso. De deelexamens zijn bedoeld om nog tijdig remediërend te kunnen ingrijpen bij tegenvallende resultaten.

De verhouding tussen dagelijks werk en examens en het gewicht van elke examenperiode is gedifferentieerd naargelang van de onderwijsvorm en de graad. In de B-stroom wordt permanente evaluatie toegepast. In het bso zijn er examens voor een aantal vakken. Soms vormt dit een hinderpaal voor een geïntegreerde evaluatie van theorie en praktijk. Ook in de A-stroom is er voor enkele vakken permanente evaluatie.

De evaluatie van de geïntegreerde proef en de onderzoekscompetentie is strikt geregeld. Voor beide is de leidraad gegoten in een draaiboek dat de gewichten en de onderlinge weging van proces en product expliciteert. De school benadrukt dat beide een belangrijk onderdeel vormen van de studiebekrachtiging.

Beide scholen evalueren leer- en leefattitudes, maar rapporteren erover op verschillende wijze. Ook de studiebekrachtiging verloopt volgens andere maatstaven. De klassenraad in de middenschool deliberiert op basis van een globale benadering. In het atheneum wordt een mathematisch model gehanteerd, waarbij de vakken onderverdeeld zijn in clusters of per pool. Bedoeling is het doorslaggevend gewicht van elk vak afzonderlijk te relativeren. In beide scholen geldt het principe dat de deliberatievraag is of de leerling voldoende bagage heeft om met kans op slagen aan een hoger leerjaar te beginnen.

Beide school communiceren op regelde basis over de leerprestaties van de leerlingen via rapporten, agenda en briefwisseling. Tijdens oudercontacten worden die mondeling toegelicht. De rapporten vermelden cijfers met klasgemiddelde (atheneum) of klasprofiel (middenschool). Dit schooljaar is het atheneum gestart met een groeirapport, waarbij duidelijk de evolutie te zien is per vak. Er is ruimte voor vakcommentaar. In het atheneum is bij resultaten lager dan 60 % vakcommentaar verplicht. In de middenschool wordt bij elk cijfer commentaar verwacht. De schoolleiding stipuleert dat de commentaren motiverend en remediërend moeten zijn.

Ondersteuning Over het organisatorisch kader van de evaluatie worden de leraren in beide scholen uitvoerig geïnformeerd in een aantal beleidsdocumenten. In de middenschool wordt het evaluatiebeleid structureel ondersteund door een werkgroep. In het atheneum gebeurt het denkwerk op niveau van de vakgroepvoorzitters.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten. In het leerlingvolgsysteem kunnen ze de resultaten duiden en er acties aan koppelen. Voor het gebruik ervan krijgen zij ondersteunende tips en vorming. De ouders hebben toegang tot het digitaal puntensysteem.

Voor leerlingen met specifieke behoeften voorziet de school in de mogelijkheid om de beslissing over de studiebekrachtiging uit te stellen tot het einde van de graad. Zij heeft van deze afwijkmogelijkheid al tweemaal gebruik gemaakt.

Voor het formuleren van rapportcommentaren worden de leraren ondersteund met een schrijfwijzer. Zij krijgen ook een checklist voor taalgerichte examens ter beschikking.

Doeltreffendheid In het kader van haar interne kwaliteitszorg verzamelt de school gegevens over haar evaluatiepraktijk. Zo brengt zij onder meer de leerprestaties en attestering in kaart. Ook de vakgroepen worden gestimuleerd om de leerlingresultaten te analyseren. In het aso en het tso is het aantal C-attesten relatief hoog. Het studiesucces in het hoger onderwijs is over het algemeen lager dan de Vlaamse referentiewaarden.

De middenschool neemt geen uitgestelde beslissingen behalve in individuele en uitzonderlijke gevallen. In het atheneum principieel ook. Vorig schooljaar werden evenwel een aantal beslissingen in het zesde leerjaar uitgesteld om redenen die niet conform de regelgeving waren. Beide scholen voldoen aan de motiveringsplicht voor B- en C-attesten. In de middenschool bevatten de motiveringen een uitvoerige synthese van elementen uit het leerlingendossier. De formulering van clausuleringen is in het atheneum niet altijd logisch en in één bepaald geval niet reglementair.

De mate waarin de vakgroepen hun verantwoordelijkheid opnemen in de inhoudelijke invulling van de evaluatie is vakafhankelijk. De gefundeerde richtlijnen in de kwaliteitsvolle beleidsdocumenten worden op vak- en leraarniveau niet altijd gelijkgericht opgevolgd. Dat is het geval voor de afstemming op de leerplandoelen, de transparantie van de beoordeling en de feedbackfunctie van de evaluatie. In de vakken waar de evaluatie onvoldoende afgestemd is op de leerplandoelen, krijgt de evaluatie doorgaans een overmatig cognitieve invulling en zijn de beoordelingscriteria en de normering onduidelijk. In andere vakken sluit de evaluatie wel voldoende aan bij de leerplannen en berust de beoordeling op transparante criteria die afgeleid zijn van de leerplandoelen. In sommige vakken krijgen de leerlingen grondige feedback na de evaluatie, terwijl in andere de terugkoppeling weinig leerondersteunend is. De meeste vakgroepen hebben zich nog niet de cultuur eigen gemaakt om door reflectie op de leerlingenresultaten hun onderwijspraktijk bij te sturen.

De evaluatie van de onderzoekscompetentie verloopt wel volgens het draaiboek dat de school heeft uitgeschreven. De beoordeling van proces en product is onderbouwd met relevante criteria die de drie specifieke eindtermen bestrijken die betrekking hebben op de onderzoekscompetentie. De leerlingen worden bij de evaluatie betrokken via vormen van co-assessment.

De feedback op de rapporten is over het algemeen motiverend, maar de mate waarin die leerondersteunend is, hangt af van leraar tot leraar. Sommige hebben vooral betrekking op de leerattitude van de leerling, terwijl andere ook benoemen welke remediëring aangereikt kan worden. De rapportcommentaren worden steekproefsgewijs gescreend.

Ontwikkeling Beide scholen willen nauwer gaan samenwerken. Zowel op school- als op vakniveau groeien ze naar elkaar toe. De onderlinge afstemming van het evaluatiebeleid wordt daarbij beschouwd als een cruciale hefboom. Zowel organisatorisch als technisch werken de scholen aan de harmonisering van de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Op inhoudelijk vlak zitten ze al grotendeels op dezelfde lijn.

De scholen willen door doorgedreven professionalisering en intensievere verticale samenwerking in de vakgroepen deze ontwikkeling in de hand werken. Evaluatie is in beide scholen als prioriteit opgenomen in het nascholingsplan. Vooralsnog werd in het atheneum weinig nascholing gevolgd die betrekking heeft op evaluatie. Wel werd een traject afgelegd met de begeleidingsdienst, waarbij de leraren interne vorming kregen over evalueren en differentiëren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het atheneum deelt een campus met de middenschool en de basisschool. De drie scholen functioneren autonoom, maar de directies overleggen geregeld informeel. Het schoolbeleid stimuleert schooloverschrijdend overleg tussen de vakgroepen van de middenschool en het atheneum.

De school wordt geleid door een directeur, die toegankelijk is voor leraren, leerlingen en ouders. De directeur stuurt de schoolwerking aan vanuit een duidelijke visie en stelt zich motiverend en ondersteunend op. Hij streeft een participatief beleid na. De algemene personeelsvergadering, de vakgroepvoorzittersvergadering, de schoolraad en, in mindere mate de pedagogische raad, adviseren het beleid.

Een actieve samenwerking binnen de scholengroep en met de pedagogische begeleidingsdienst versterkt het beleidsvoerend vermogen. Ook de recente samenwerking met de middenschool versterkt een aantal beleidsaspecten.

Door het ontbreken van een middenkader besteedt de directeur relatief veel tijd aan allerlei organisatorische aspecten van het schoolleven en aan veelvuldige contacten met ouders en leerlingen.

Voor de concrete implementatie van het onderwijskundig beleid rekent de directeur in grote mate op de vakgroepen. Hij nam daarom recent initiatieven om de vakgroepwerking te versterken. De directeur kan ook rekenen op beleidsmatige ondersteuning van de technisch adviseur-coördinator en de werkgroepen IKZ en GOK.

De directeur krijgt zicht op het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren op informele wijze, via klasbezoeken, verslagen, besprekingen en het elektronisch platform.

Voor de evaluatie van de personeelsleden gebruikt de school de functiebeschrijving van de scholengroep. Lesobservaties gebeuren aan de hand van een kwaliteitsvol instrument. De directeur doorloopt de volledige evaluatiecyclus met alle nieuwe leraren met aandacht voor feedback en opvolging van aandachtspunten. Daarnaast geeft hij sinds kort voorrang aan de vakgroepvoorzitters en de leden van de pedagogische raad. De evaluatiecyclus voor de vastbenoemde leraren startte hij nog niet op wegens tijdsgebrek.

Visieontwikkeling De pedagogische visie van de school sluit aan bij het pedagogisch project van het GO!. Pluralisme, zin voor verantwoordelijkheid, orde, discipline en open democratie zijn de kernwoorden van het eigen pedagogisch project. De school wil daarnaast een warme leeromgeving aan haar leerlingen bieden en een stabiele structuur creëren waarbinnen drie pijlers; wetenschappen, sport en ondernemen, prominent aanwezig zijn. De school houdt eraan in elke opleidingsvorm richtingen te voorzien. Leerlingen van zowel aso, bso als tso leren in dezelfde omgeving en participeren aan onderwijsvorm overstijgende schoolprojecten. De school streeft enerzijds een optimaal onderwijsaanbod en anderzijds maximale slaagkansen na in het vervolgonderwijs en het latere leven.

Een aantal beleidsprioriteiten vloeien uit deze visie voort, zoals de uitbouw van de studierichting Sport met accent op zeesport, de uitbouw van de bso-structuur tot in het derde leerjaar van de derde graad en de expliciete aandacht voor breed ondernemen in de verschillende studierichtingen. Daarnaast staan het evaluatiebeleid, het GOK-beleid en de aandacht voor leren leren prominent op de agenda van de school.

Om deze visie te ontwikkelen, stimuleert de school de professionalisering van haar team. Ze stimuleert het leren binnen de vakgroepen en tijdens interne nascholingsmomenten en pedagogische studiedagen.

Om de beleidsprioriteiten te verwezenlijken, werkt de school samen met andere scholen binnen het project 'School aan de kust' en met talrijke regionale en internationale partners. Ze stelt zich op als een brede school. Daarnaast biedt de samenwerking met de scholengroep voldoende schaalgrootte om een breed onderwijsaanbod te kunnen realiseren en de studierichting Sport volledig aan te bieden.

De samenwerking met de scholen van de scholengroep situeert zich ook op het vlak van personeelsbeleid, de infrastructuur, het aanbod, het pedagogische luik, de professionalisering, het zorgbeleid en het welzijnsbeleid.

Er is samenwerking met de basisscholen op dezelfde campus en uit de onmiddellijke omgeving. Deze is enerzijds gericht op de administratieve overgang van het basis naar het secundair onderwijs en anderzijds op de warme overdracht naar en de onderwijskundige afstemming tussen de beide onderwijsniveaus.

De beleidsvisie en de concretisering van de beleidsprioriteiten zijn terug te vinden in verschillende beleidsdocumenten en worden intern gecommuniceerd via onder meer de personeelsvergaderingen, de dienstmededelingen, de schoolraad, het vademecum voor de leraren, het nascholingsplan en de website. Uit een interne bevraging bleek dat de interne communicatie een pijnpunt is. De directeur neemt deze feedback ter harte.

De school communiceert haar visie naar externen via de website, het schoolreglement voor leerlingen en ouders, de schoolkrant en tijdens verschillende infoavonden.

De school slaagt erin een positief leer- en leefklimaat en een gedisciplineerd schoolklimaat te vestigen.

Besluitvorming Alle wettelijk voorziene participatieorganen vergaderen geregeld. Daarnaast zijn er ook een pedagogische raad en een representatief samengestelde leerlingenraad actief.

Het pedagogische luik wordt voornamelijk door de vakgroepen opgenomen. De directie is op de hoogte van de werking via de verslagen en de mondelinge toelichtingen. De digitale leeromgeving, de dienstmededelingen en de verslaglegging van de verschillende vakgroepen ondersteunen de doorstroming van de informatie naar het volledige schoolteam.

Kwaliteitszorg In het kader van haar kwaliteitszorg verzamelt en analyseert de school zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens. De directie is zich bewust van het belang van kwaliteitszorg en voerde recent een sterkte-zwakteanalyse uit. Daarnaast analyseerde de werkgroep IKZ de interne doorstroom en de resultaten van de oud-leerlingen. Op basis van de resultaten past de school het curriculum aan en organiseert ze extra leerondersteuning voor de leerlingen. De werkgroep analyseert ook de doelgerichtheid en de effectiviteit van de studieadviezen voor het hoger onderwijs met het oog op het optimaliseren van de advisering.

Via de verschillende overlegorganen en raden worden beleidsbeslissingen en schoolactiviteiten geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig.

Leerlingen en leraren namen deel aan enquêtes in verband met het welbevinden.

Het beleid doet een beroep op de pedagogische begeleiding voor systeembegeleiding, evaluatiebeleid, en de ondersteuning van twee vakgroepen, namelijk aardrijkskunde en de harde sector.

De schoolleiding legt de verantwoordelijkheid voor de leerplanrealisatie en de evaluatie bij de vakgroepen. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de leerplangerichtheid en de evaluatiepraktijk sterke verschillen vertonen afhankelijk van het vak en de leraar. De vakgroepen worden onvoldoende aangezet tot reflectie over het eigen onderwijskundig handelen, terwijl zelfevaluatie de voorwaarde is voor kwaliteitsverbetering.

Het vormt voor het beleid nog een uitdaging beleidsprioriteiten in doelgerichte acties vast te leggen, deze te faseren en de toepassing van dichtbij op te volgen. Zo kan ze de effectiviteit van de kwaliteitszorg verder verhogen en de beleidsvisie sterker implementeren tot op vakniveau.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor economie in aso de derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen.
- De realisatie van de onderzoekscompetentie in aso derde graad in de studierichting Sportwetenschappen.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De onderwijsvorm overstijgende projecten.
- Het inschakelen van ICT ter ondersteuning van het leerproces in de meeste vakken in de meeste vakken.
- Het leerlingvolgsysteem als instrument ter ondersteuning van de leerzorg.
- De ondersteuning van de leerplanrealisatie door de kwaliteitsvolle uitrusting.
- De samenwerking met het basisonderwijs.
- Het gestructureerd en ordelijk leer- en leefklimaat

Wat betreft het algemeen beleid

- De visieontwikkeling.
- Het verzamelen en analyseren van gegevens met het oog op verbeteringsprocessen.
- De samenwerking binnen de scholengemeenschap.
- De visie op de inrichting van de schoolcampus.
- De openheid voor externe evaluatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Engels in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen wetenschappen en in tso derde graad Boekhouden-informatica.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.
- Het vakgebonden overleg tussen de middenschool en het atheneum.
- De leerzorg op lerarenniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doeltreffend gebruik van datagegevens met het oog voor kwaliteitsverbetering.
- De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het doelgericht ondersteunen en opvolgen van de kwaliteitszorg in de vakgroepen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor economie in de A-stroom in de basisoptie Moderne wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor Engels in tso tweede graad in de studierichting Handel-talen.
- De leerplanrealisatie voor huishoudkunde in tso in de tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor project algemeen vakken in bso in de derde graad in de studierichtingen Mechanisch-onderhoud, Pijpfitten-lassen-monteren, Thuis-en bejaardenzorg/zorgkunde en Verzorging

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 Moderne wetenschappen		economie
Graad 2 TSO Handel-talen	Engels	
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen		huishoudkunde
Graad 3 BSO Mechanisch onderhoud		project algemene vakken
Graad 3 BSO Pijpfitten-lassen-monteren		project algemene vakken
Graad 3 BSO Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige		project algemene vakken
Graad 3 BSO Verzorging		project algemene vakken

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-06-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Veerle VONDERLYNCK de inspecteur-verslaggever	Jurgen BALBAERT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	